

**ANALIZA ZAGROŻEŃ, W TYM IDENTYFIKACJI MIEJSC,
W KTÓRYCH WYSTĘPUJE
ZAGROŻENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA OSÓB WYKORZYSTUJĄCYCH OBSZAR
WODNY DO PŁYWANIA, KĄPANIA SIĘ, UPRAWIANA
SPORTU LUB REKREACJI
NA TERENIE GMINY MNISZKÓW**

ZATWIERDZAM:

Mniszków, lipiec 2025 r

SPIS TREŚCI

1. Cel i podstawy prawne opracowania.....	3
2. Charakterystyka Gminy Mniszków.....	6
3. Miejsca, w których występują zagrożenia dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.....	10
3.1. Cieki na terenie Gminy Mniszków.....	11
3.2. Wody stojące na terenie Gminy Mniszków.....	14
3.3. Zbiornik nad Zalewem Sulejowskim.....	16
4. Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób korzystających z obszaru wodnego i działania na rzecz ograniczenia występowania w/w zagrożeń.....	25
5. Zalecenia dla osób przebywających w pobliżu zbiorników wodnych na terenie Gminy Mniszków.....	28
6. Telefony alarmowe.....	29
7. Podsumowanie.....	29

1. CEL I PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA

Przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U z 2020, poz. 350) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

- 1) dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji;
- 2) oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- 3) prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
 - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- 4) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- 5) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, odpowiada zgodnie z art. 4 ust. 2 ww. ustawy:

- 1) na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- 2) na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- 3) na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej "zarządzającym obszarem wodnym".

Zadania, o których mowa w ar. 4 ust. 1, wykonywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy. Analiza zagrożeń została opracowana z uwzględnieniem m.in. następujących aktów prawnych i dokumentów:

1. Ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 714 ze zm.)
2. Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 późn.zm.)
3. Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 145)
4. Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz.127)
5. Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 275)
6. Ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (t. j . Dz. U. z 2024 r. poz. 395)
7. Ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz.652)
8. Ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 122)
9. Ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 748)
10. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag (Dz. U. 2022 poz. 1979 ze zm.);
11. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie terenu działania jednostek ochrony przeciwpożarowej, okoliczności

i warunków udziału tych jednostek w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania oraz zakresu, szczegółowych warunków i trybu zwrotu poniesionych przez nie kosztów (Dz. U.1998 Nr 94, poz. 598 ze zm.);

12. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym (Dz. U. z 2013 r. poz. 709);

13. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego oraz punktów centralnych służb (Dz. U. 2015 r. poz. 2356).

3. Definicje ustawowe

Ustawa Prawo wodne definiuje:

1) **Kąpielisko** - rozumie się przez to wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem że w stosunku do tego *kąpieliska* nie wydano stałego zakazu kąpieli; kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowiskowy, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych;

2) **miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli** – rozumie się przez to wykorzystywany do kąpieli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych definiuje:

1) **obszar wodny** – rozumie się przez to wody śródlądowe w rozumieniu art. 19 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295 i 412) oraz wody przybrzeżne w rozumieniu art. 26 tej ustawy, w pasie nieprzekraczającym jednej mili morskiej od linii brzegu, a także kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m;

2) **wyznaczony obszar wodny** – rozumie się przez to kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi

3) **ratownictwo wodne** – rozumie się przez to prowadzenie działań ratowniczych, polegających w szczególności na organizowaniu i udzielaniu pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym.

1.1 POŁOŻENIE I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

6

1.2. Uwarunkowania historyczne

Ziemie Gminy Mniszków, zlokalizowane na prawym brzegu rzeki Pilicy, położone są na północno-zachodnim krańcu Małopolski i graniczą od zachodu z Ziemią Piotrkowską w dawnym Księstwie Sieradzkim, a od wschodu z Ziemią Opoczyńską w dawnym Księstwie Sandomierskim.

Wpływ na kształtowanie się układu osiedleńczego gminy w okresie przedhistorycznym miała rzeka Pilica, a w okresie późniejszym szlak handlowy w relacji wschód – zachód, prowadzący z Piotrkowa do Opoczna. W XV wieku szlak ten stał się głównym elementem łączącym strukturę osiedleńczą tego rejonu. Należy zwrócić tu uwagę na fakt, że obszar dzisiejszej gminy Mniszków w okresie XIII - XIV wieku był najbardziej wysuniętym na zachód obszarem Księstwa Sandomierskiego.

Ponieważ omawiany obszar nie posiada charakteru zwartego etnograficznie, na co niewątpliwie wpływ miało położenie na „pograniczu” (w tym przypadku Małopolski i Wielkopolski), także układ przestrzenny miejscowości tu występujących nie kwalifikuje się do typologicznych klasyfikacji.

1.3. Położenie geograficzne gminy

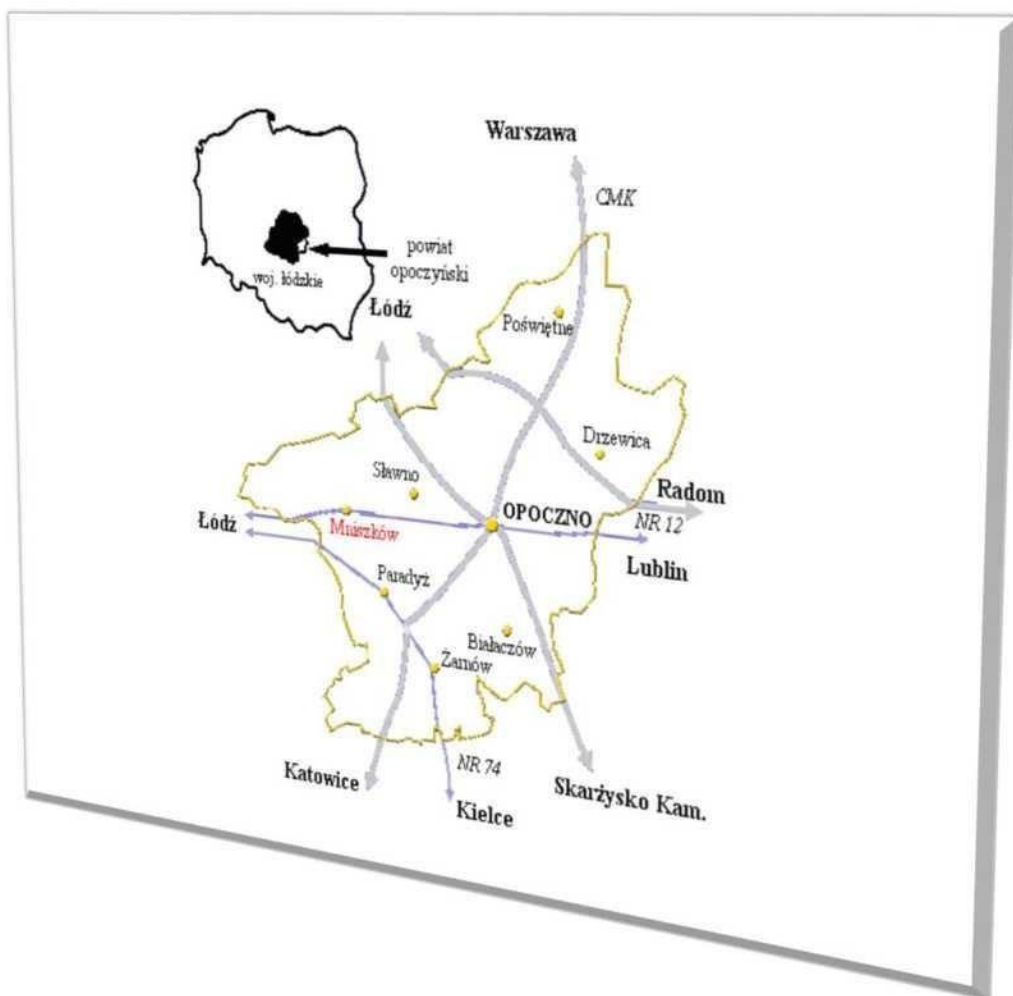
Gmina Mniszków jest gminą wiejską położoną w pld.-wsch. części województwa łódzkiego. Pod względem administracyjnym wchodzi w skład powiatu opoczyńskiego i zajmuje obszar o powierzchni 124,16 km², co stanowi 11,94% powierzchni powiatu opoczyńskiego.

Rys.2 Położenie Gminy Mniszków w Powiecie Opoczyńskim

Graniczy z gminami:

od północy - gmina Tomaszów Mazowiecki,
od wschodu - gmina Sławno,
od południa - gmina Paradyż i Aleksandrów,
od zachodu - gmina Sulejów i Wolbórz.

Uwarunkowania przyrodnicze

Zachodnia część gminy włączona jest w obszar Sulejowskiego Parku Krajobrazowego, zaś znaczna część gminy Mniszków włączona jest do otuliny jako ochrony Sulejowskiego Parku Krajobrazowego. Teren Puszczy Pilickiej uznano za obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym w krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA, charakteryzującej się wysokim stopniem różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz korzystnymi uwarunkowaniami dla zachowania siedlisk i ostoi gatunków o znaczeniu krajowym i europejskim, powiązanych korytarzami ekologicznymi. Całość stanowi zwarty przestrzennie i funkcjonalnie układ przyrodniczy, którego zachowanie jest niezbędne dla utrzymania równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych w regionie i kraju.

GOSPODARKA WODNA

2.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Mniszków jest uboga w zasoby wód powierzchniowych. Wody powierzchniowe z terenu gminy zbiera Zalew Sulejowski oraz dwa ciek wodne Bługa i Radońka, które regulują stosunki wodne w glebie, ale nie mają znaczenia dla kształtowania zasobów wodnych i ochrony przeciwpowodziowej. W północno-zachodniej części gminy znajduje się fragment Zbiornika Sulejowskiego na rzece Pilicy. Pierwotnym celem utworzenia zbiornika było zaopatrzenie w wodę aglomeracji łódzkiej. Obecnie Łódź korzysta z ujęć brzegowych ujmujących wodę podziemną infiltrującą ze Zbiornika Sulejowskiego. Zbiornik znajduje się w granicach Sulejowskiego Parku Krajobrazowego. Zbiornik pełni funkcje retencyjne, rekreacyjne i energetyczne.

Niskie przepływy naturalne cieków są przyczyną wysychania ich na wielu odcinkach, zwłaszcza w okresie letnim. Powoduje to określone problemy w gospodarce wodnej dla celów rolniczych. Dlatego też szczególnego znaczenia nabiera retencjonowanie wód, które pozwoli ją magazynować w okresach długotrwałych opadów i wykorzystywać do nawodnień w okresach suszy.

Poza funkcją gospodarczą zbiorniki małej retencji pełnią trudne do przecenienia funkcje przyrodnicze – regulują odpływ, ograniczają zagrożenia powodziowe, przez zmniejszenie drenażu zapobiegają obniżaniu się poziomu wód gruntowych.

Część terenu Gminy Mniszków objęta jest ochroną ekologiczną w ramach :

- Rezerwatu Gaik,
- Rezerwatu Błogie,
- Sulejowskiego Parku Krajobrazowego

Do najważniejszych zadań tych form ochrony należy m. in. ochrona rzek i źródeł oraz ekosystemów z nimi związanych.

3. Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Na terenie Gminy Mniszków nie wyznaczono kąpielisk. W myśl art. 16 pkt 22 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U z 2022 poz. 2625 ze zm.) przez kąpielisko rozumie się wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpeli. Kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowiskowy, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczeniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych.

W gminie nie stwierdzono również miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli, przez co rozumie się wykorzystywany do kąpeli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem (art.16 pkt 28 ustawy Prawo wodne).

Nieliczne zbiorniki wodne wykorzystywane są głównie przez wędkarzy.

3.1 CIEKI WODNE NA TERENIE GMINY MNISZKÓW

Przez teren Gminy Mniszków przepływają dwa ciek wodne – Radońka i Bługa.

Nie mają one zagospodarowanych brzegów, a linia brzegowa w większości porośnięta jest roślinnością, wobec czego nie są one używane jako miejsce do kąpeli, sportu, czy rekreacji. Ciek wodne płyną w otoczeniu pól i łąk na obszarze typowo rolniczym, gdzie przeważają grunty orne stanowiące własność prywatną z niewielką ilością terenów zadrzewionych. Głębokość wody w ciekach zazwyczaj nie przekracza 0,5 metra, dna cieków przeważnie są zamulone. W związku z powyższym można stwierdzić, że ciek płynący na terenie Gminy Mniszków nie nadają się do kąpeli. Miejsca nie wymagają szczególnego nadzorowania i oznakowania.

Cieki wodne: Radońka oraz Bluga.

Radońka – ciek wodny, prawy dopływ Pilicy. Długość rzeki wynosi 13 km. Źródło rzeki znajdują się w okolicach wsi Mniszków, a ujście do Pilicy nieopodal Opactwa Cystersów w Sulejowie.

Bługa – ciek wodny w dolinie którego jest położona wieś Błogie Rządowe.

3.3. WODY STOJĄCE NA TERENIE GMINY MNISZKÓW

Na obszarze Gminy znajdują się zbiorniki wód stojących. Są to w większości stawy o niewielkiej powierzchni. Pełnią rolę retencjonującą wodę opadową, jak również spełniają funkcję przeciwpożarowe.

Zbiornik wodny położony na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Mniszków znajduje się w następującej miejscowości:

1. Mniszków

- **zbiornik wodny**- obok szkoły podstawowej w Mniszkowie, działka nr 124/3 własność Gminy Mniszków. Linia brzegowa porośnięta trzciną, oraz roślinnością szuwarową. Zbiornik wykorzystywany przez wędkarzy, nie nadaje się do kąpeli.

2. Duży Potok

Staw – na działce nr 780 własność Wspólnota Wsi Potok położony w sąsiedztwie drogi gminnej, o nieregularnej linii brzegowej porośniętej trawą. Łatwy dostęp do zbiornika. W praktyce wyklucza możliwość kąpieli.

3. Zajączków

Zbiornik wodny- na działce nr 410 własność Wspólnota wsi Zajączków. Porośnięty trzciną, oraz bujną roślinnością. Brak bezpośredniego dostępu do zbiornika przez mieszkańców.

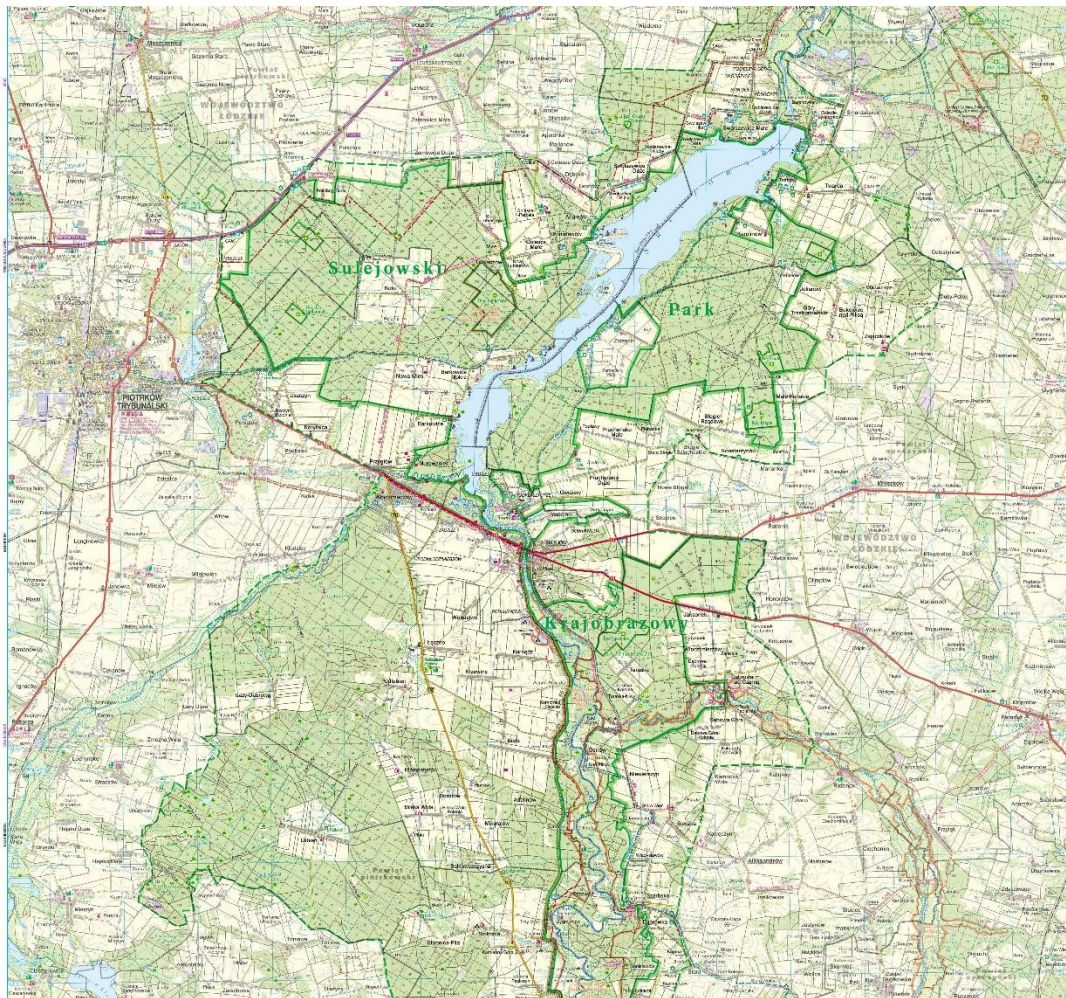
3.1 ZBIORNIK NAD ZALEWEM SULEJOWSKIM

Główny kierunek odpływu wód jest północno-zachodni. Pierwszy poziom wodonośny związany jest z utworami czwartorzędowymi, kredowymi i jurajskimi.

Obszary występowania pierwszego poziomu wód czwartorzędowych związane są z obszarami o dużej miąższości piasków i żwirów rzecznych (doliny) i obszarami występowania piasków oraz żwirów wodnolodowcowych. Poziom ten charakteryzuje się zmiennym zawodnieniem (średnie wydajności 10-20 m³/h). Najbardziej zasobna warstwa wodonośna występuje w dolinie Pilicy. Wysokość występowania tego poziomu wodonośnego waha się od 150 m n.p.m. (w dolinach rzek) do 190 m n.p.m. (na wysoczyznach z piasków wodnolodowcowych).

Sulejowski Park Krajobrazowy charakteryzuje niewielka ilość naturalnych zbiorników wodnych. Symbolem parku i ważnym elementem jego logotypu jest wieża opacka klasztoru Cystersów w Sulejowie. Osią parku jest rzeka Pilica i założony na niej w latach 70-tych Zbiornik Sulejowski. Zalew Sulejowski (znany również jako Zbiornik lub Jezioro Sulejowskie), jest to sztuczny zbiornik retencyjny, utworzony w latach 1969–73 poprzez spiętrzenie wody rzeki Pilicy w Smardzewicach, w miejscu, gdzie Dolina Pilicy naturalnie się zwęża. Jest to jeden z największych akwenów wodnych w środkowej Polsce o powierzchni 27 km², dł. ok. 17 km i szerokości dochodzącej do 2 km. Zbiornik ciągnie się

od Sulejowa do Smardzewic. Na obszarze Parku uchodzą do Pilicy jej dopływy, z których ważniejsze to: Luciąża oraz rzeka Czarna Maleniecka. Większa część wód powierzchniowych na terenie Parku należy do Skarbu Państwa. W Sulejowskim Parku Krajobrazowym licznie występują starorzecza, które obecnie są w fazie zaawansowanej sukcesji i wiele z nich wysycha w czasie suchych lat.

Sulejowski Park Krajobrazowy

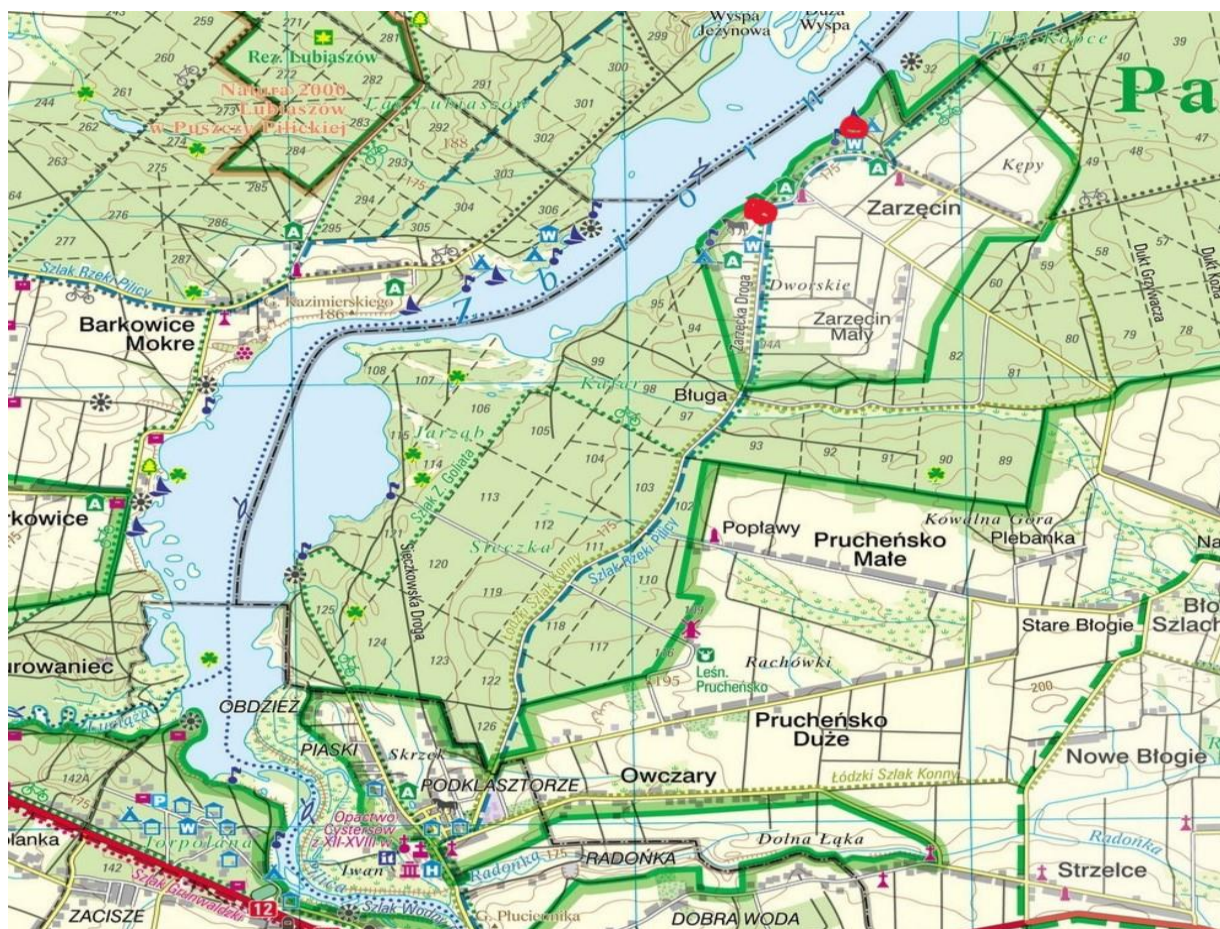

Sulejowski Park Krajobrazowy

Tamę piętrzącą wodę wybudowano w Smardzewicach na 136,3 km rzeki Pilicy od jej ujścia. Zbiornik (ujęcie w Bronisławowie) stanowi ważne źródło wody pitnej dla Łodzi. Zalew służy również celom ochrony przeciwpowodziowej, gospodarki rybackiej oraz wytwarzania energii elektrycznej. Istniejąca baza turystyczna, m.in. w Bronisławowie, Borkach, Treście, Zarzęcinie i Polance, stwarza dogodne warunki dla rozwoju turystyki i rekreacji. W Bronisławowie oraz przy zaporze znajdują się przystanie żeglarskie. Z położonych na wysokim lewym brzegu Barkowic Mokrych rozpościera się szeroka panorama Zbiornika. Roślinność strefy litoralu jest słabo wykształcona ze względu na stosunkowo duże wahania poziomu wody – nawet do 2,5 m w cyklu letnim. Pojemność użytkowa Zbiornika Sulejowskiego wynosi 61 mln m³ a całkowita przy maksymalnym piętrzeniu 95 mln m³. Przy rzędnej piętrzenia 166,6 m n.p.m. powierzchnia lustra wody wynosi prawie 22 km², średnia głębokość 3,4 m a maksymalna 15 m.

Zbiornik wodny gdzie zidentyfikowano zagrożenia dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Sulejowskiego Parku Krajobrazowego;

- 1.1. Pilica/Zbiornik Sulejowski w Zarzęcinie - port Jacht Klub „Elektron” – „dzikie kąpielisko”
- 1.2. Pilica /Zbiornik Sulejowski w Zarzęcinie – „Tawerna pod Wściekłym Psem”, przystań kajakowa, „dzikie kąpielisko”

Mapa: Dzikie kąpieliska w Zarzęcinie

Sformułowania dotyczące miejsc, które wykorzystywane są do rekreacji wodnej. Pod pojęciem „dzikie kąpielisko” rozumiemy miejsce nie wyznaczone do kąpieli, wykorzystywane przez kąpielących się na podstawie obserwacji terenowych. W Parku

Krajobrazowym są to zarówno miejsca z istniejącą infrastrukturą (np. plaże, pomosty) jak też tereny bez jakiejkolwiek infrastruktury. Pod pojęciem „przystań kajakowa” rozumiemy miejsce przeznaczone do wodowania kajaków z infrastrukturą (dojazd, plaża lub pomost). Na terenie Gminy Mniszków nie wyznaczono kąpieliska ani miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli. Widoczne oznakowania nt. zakazu kąpieli.

Zarzęcin – nabrzeże posiada łagodne dojście do linii brzegowej. Teren oznakowany tabliczką „zakaz kąpieli”. Miejsce użytkowane przez wędkarzy.

Zarzęcin – Molo wykonane z konstrukcji drewnianej z metalowymi barierkami zabezpieczającymi.

Zarzęcin - Port Jacht Klub „Elektron” – moło drewniane umożliwia wodowanie (żaglówek, łodzi, skuterów wodnych).

Na Zalewie występują jednostki pływające napędzane siłą wiatru, silnikami elektrycznymi bądź silnikami spalinowymi. Jednak te ostatnie podlegają pewnym ograniczeniom, wprowadzanym przez władze Semiku Wojewódzkiego.

Zbiornik Sulejowski pełni funkcję retencyjną i energetyczną oraz turystyczną i rekreacyjną. Jego urokliwe, spokojne zatoczki, piaszczyste plaże, bogato zalesiona i urozmaicona linia brzegowa oraz wszechobecny spokój sprawiają, że Zalew Sulejowski to idealne miejsce do wypoczynku, w otoczeniu lasów sosnowych z domieszką brzozy, dębu oraz świerku. Można spotkać tu wiele gatunków ptaków: rybitwy, mewy śmieszki, kaczki głowienki, łabędzie. W wodach Zalewu Sulejowskiego są: płocie, leszcze, karpie, amury, szczupaki, okonie oraz rekordowo duże sandacze.

Ośrodki wypoczynkowe

W chwili obecnej na terenie gminy istnieje Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy ZHP nad Zalewem Sulejowskim w miejscowości Zarzęcin.

Tereny letniskowe

Tereny letniskowe na terenie gminy występują nad Zalewem Sulejowskim w sąsiedztwie terenów zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej. Największa liczba działek letniskowych znajduje się w sąsiedztwie Zalewu Sulejowskiego. Działki te są częściowo uzbrojone w sieć wodociągową i energię elektryczną.

Turystyka i rekreacja

Gmina Mniszków nie posiada bogatych tradycji turystycznych, jednak zachodni i północny fragment obszaru gminy spełnia wymogi stawiane potencjalnym terenom rekreacyjnym, szczególnie obszar miejscowości Zarzęcin, Prucheńsko Małe, Błogie Rządowe oraz tereny położone w miejscowości Julianów i Góry Trzebiatowskie w otoczeniu lasów cieszą się ogromną popularnością (piękny krajobraz, kompleksy leśne) stanowią doskonałe miejsca dla rozwoju agroturystyki i rekreacji przy jednoczesnej dobrej dostępności komunikacyjnej.

4. Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób korzystających z obszaru wodnego i działania na rzecz ograniczenia występowania w/w zagrożeń

Czynnikami wpływającymi na ilość osób korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych wód na terenie Gminy Mniszków są okresy wakacyjno – wypoczynkowe, bogate walory krajoznawcze i krajobrazowe oraz przyrodnicze.

W okresach letnich wzrasta liczba osób korzystających z kąpieli oraz sprzętu wodnego, więc należy liczyć się ze wzrostem zagrożenia związanego z przypadkami utonięć.

Szczególnie groźne sytuacje dla osób kąpiących się to:

- wstrząs termiczny,

- niewystarczające umiejętności pływania,
- skurcze,
- nieodpowiednia zabawa,
- pływanie pod wpływem alkoholu,
- skakanie do nieznanej wody,
- przecenianie swoich sił i umiejętności,
- miejsca zarośnięte przez roślinność wodną,
- nagła zmiana warunków w wodzie,
- kąpiel w miejscach niewyznaczonych,
- kąpiele mimo usytuowanych znaków z zakazem kąpieli.

Zagrożenia dla osób poruszających się jednostkami pływającymi wynikają z:

- niedostatecznych umiejętności sterowania jednostką, wykonywania ryzykownych manewrów, niedostosowania takielunku statków żaglowych do aktualnych warunków pogodowych, brawura,
- słabej wiedzy na temat batymetrii akwenu, występowania nieoznaczonych miejsc niebezpiecznych – przedmiotów zanurzonych w wodzie,
- złego stanu zdrowia osoby sterującej jednostką bądź pozostawania tej osoby pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- niekorzystnych warunków pogodowych (szkwałów, silnego falowania, wyładowań atmosferycznych),
- braku odpowiednich środków bezpieczeństwa, w szczególności indywidualnych środków wypornościowych: kamizelek ratunkowych lub asekuracyjnych, a w przypadku większych jednostek – także kół ratunkowych i gaśnic,
- braku uprawnień do sterowania jednostką pływającą.

Potencjalne zagrożenia dla osób przebywających na kąpieliskach innych miejscach wykorzystywanych do kąpieli:

- korzystanie z tzw. „dzikich kąpielisk”, pozostających bez nadzoru ze strony specjalistycznych organizacji ratowniczych oraz administracji samorządowej,
- skażenie wody w wyniku zakwitów sinic – kąpiel w wodzie zanieczyszczonej toksynami sinicowymi może wywołać podrażnienia skóry, zapalenie spojówek, dolegliwości układu pokarmowego i oddechowego, w tym zawroty głowy, wymioty i gorączka,

- skażenie środowiska w wyniku awarii i przedostania się do wód substancji niebezpiecznych np. ropy naftowej, oleju itp.,
- pożary roślinności przybrzeżnej w tym lasów.

Zagrożenia osób przebywających na lodzie:

- brak wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie wędkarstwa i sportów zimowych,
- załamanie się pokrywy lodowej pod ciężarem osoby wchodzącej na lód,
- w przypadku wypadnięcia do wody - brak lub słaba umiejętność pływania, szok termiczny, wychłodzenie organizmu, brak możliwości wyjścia na lód,
- niewłaściwa odzież do panujących warunków atmosferycznych na zewnątrz, skutkująca wyziębieniem organizmu, zwłaszcza będąc pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

Zasady bezpieczeństwa w przypadku załamania się lodu:

- nie panikuj, zachowaj spokój,
- działaj szybko i zdecydowanie,
- wzywaj pomoc,
- ratuj tonącego podając przedmioty (kij, gałąź, szalik itp.)
- uważaj, aby ratując nie stać się ofiarą,
- jesteś zagrożony – połóż się i szeroko rozłóż ręce,
- złap i trzymaj podany środek ratunkowy,
- wykonując nogami ruchy żabki wypełnij na twarde podłoże (ląd, gruby lód),
- stań na nogi na twardym podłożu,
- ogranicz ruchy w celu zmniejszenia utraty ciepła.

Przestrzeganie tych prostych zasad podniesie bezpieczeństwo podczas pobytu na zamrzniętych obszarach wodnych oraz pozwoli skutecznie udzielić pomocy osobie zagrożonej utratą życia lub zdrowia.

Zagrożenia chemiczne i bakteriologiczne:

Skażenia chemiczne i bakteriologiczne wody mogą powstawać w wyniku poważnych awarii (przedostanie się do wody substancji niebezpiecznych np. w wyniku katastrof komunikacyjnych i dopływu skażeń do systemu kanalizacji deszczowej) jak też wynikłych na

skutek korzystnych dla rozwoju mikroorganizmów warunków atmosferycznych i hydrologicznych (wysoka temperatura, brak wiatru i falowania, co za tym idzie wymiany wód) – wymienić tu można:

- **sinice** – samymi sinicami trudno się zakazić, jednakże kontakt z nimi może być śmiertelny przez toksyny, które wytwarzają. Mowa tu o endotoksynie, która powoduje podrażnienia skóry i błon śluzowych, więc przy połknięciu może wywołać podrażnienia skóry i błon śluzowych (przy połknięciu objawy zatrucia pokarmowego, hepatotoksyny uszkadzając wątrobę oraz części związków produkowanych przez sinice, które mogą wpływać na działanie nerek). Najgroźniejsze są neurotoksyny, które zaburzają pracę układu nerwowego. Mogą utrudniać oddychanie, spowodować drgawki lub silne skurcze mięśni, co w wodzie może doprowadzić do tragedii.

- **bakterie coli** – każdy człowiek jest zakażony bakteriami *Escherichia coli* – stanowią one część naturalnej flory bakteryjnej jelita, o ile jednak w jelitach nie wyrządzają one żadnej szkody – a wręcz przeciwnie są pożyteczne bo pomagają rozkładać pokarm – o tyle ich obecność w innych częściach ciała jest szkodliwa. *E. coli* po przedostaniu się do żołądka, mogą powodować silne zatrucia. Wniknięcie do układu moczowego powoduje ostre infekcje. Zakażenie otwartych ran może spowodować trudno gojące się ropnie.

- **gronkowiec złocisty** – jedna z najbardziej rozpowszechnionych bakterii chorobotwórczych, podobnie jak *Escherichia Coli* może powodować różne dolegliwości w zależności od miejsca zakażenia. Szczególnie niebezpieczne dla osób, które mają na skórze otarcia lub rany, zakażenie może prowadzić do powstania czyraków i ropni. Gronkowiec jest odpowiedzialny za zapalenie spojówek i jęczmieni.

- **chlamydia trachomatis** – bakteria przenoszona drogą płciową, u zakażonych mężczyzn powoduje zapalenie cewki moczowej, zaś u kobiet zapalenie szyjki macicy. Niektóre typy tych bakterii powodują jaglicę czyli nawracające zapalenie rogówek i spojówek.

- **grzybica** – wysoka temperatura sprzyja rozwojowi grzybów, występujących nie tylko na basenach, lecz także na wszelkich drewnianych podestach i pomostach.

5. Zalecenia dla osób przebywających w pobliżu zbiorników wodnych na terenie Gminy Mniszków

Aby zminimalizować ryzyko niebezpieczeństwa należy stosować się do zaleceń bezpieczeństwa, m.in.:

- sprawować ciągły nadzór nad osobami niepełnoletnimi korzystającymi z terenu w pobliżu zbiorników wodnych,
- używamy tylko sprawnego sprzętu pływającego,
- używamy kamizelek ratunkowych podczas pływania kajakiem, łódką czy rowerem wodnym,
- nie skakamy do wody gdzie nie jest znana głębokość,
- nie wchodzimy do wody po spożyciu alkoholu i innych środków odurzających,
- nie korzystamy ze zbiorników po zapadnięciu zmroku i w nocy.

Kto, znajdując się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka, prowadzi w ruchu wodnym statek lub inny obiekt pływający, niebędący pojazdem mechanicznym, podlega karze grzywny.

6. Telefony alarmowe

Przypadki zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia lub życia osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Mniszków należy kontaktować się z poniższymi numerami:

- 112 – Europejski numer alarmowy
- 997 – Policja
- 998 – Straż Pożarna
- 999 – Pogotowie Ratunkowe

7. Podsumowanie

Analiza zagrożeń na obszarach wodnych w Gminie Mniszków jest dokumentem, który powstał w wyniku przeprowadzenia oględzin i zidentyfikowania miejsc potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi.

Znak kąpielowy „Zakaz kąpeli” określa Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag określa sposób oznakowania:

§ 4.1. Ustala się znaki zakazu:

- 1) A-1 – znak „kąpiel zabroniona”,
- 2) A-2 – znak „kąpiel zabroniona”, - szlak żeglowny”
- 3) A-3– znak „kąpiel zabroniona”, - most”
- 4) A-4 – znak „kąpiel zabroniona”, - spiętrzenie wody”
- 5) A-5 – znak „kąpiel zabroniona”, - woda skażona”
- 6) A-6 – znak „kąpiel zabroniona”, - woda pitna”
- 7) A-7 – znak „kąpiel zabroniona”, - hodowla ryb”
- 8) A-8 – znak „skakanie do wody zabronione”

Znaki zakazu mają kształt okrągły o średnicy 40 cm

A – 1 Znak zakaz kąpiel

Na terenie Gminy Mniszków stwierdzono 2 „dzikie plaże” będące własnością Gminy Mniszków. Znajdują się w miejscowości Zarzęcin. Jest to miejscowość wykorzystywana przez turystów i mieszkańców do plażowania i kąpiel. Dwie „dzikie plaże” są własnością Gminy Mniszków i zostały oznakowane odpowiednimi tablicami o zakazie kąpiel.

